

Halil Bárcena Director de l'Institut d'Estudis Sufís de Barcelona

“El sufisme atrau un públic minoritari però culte”

ATRACCIÓ • “Hi ha musulmans que el practiquen, però creix la gent del país que s'apropa al sufisme des d'un punt de vista no confessional” **POESIA** • “Vénen atrets pel fons de saviesa que conté el sufisme i pel fons artístic, musical i poètic” **DERVIXOS** • “La utilització de la música i la dansa és l'expressió artística d'un rerefons espiritual molt potent”

Mireia Rourera
BARCELONA

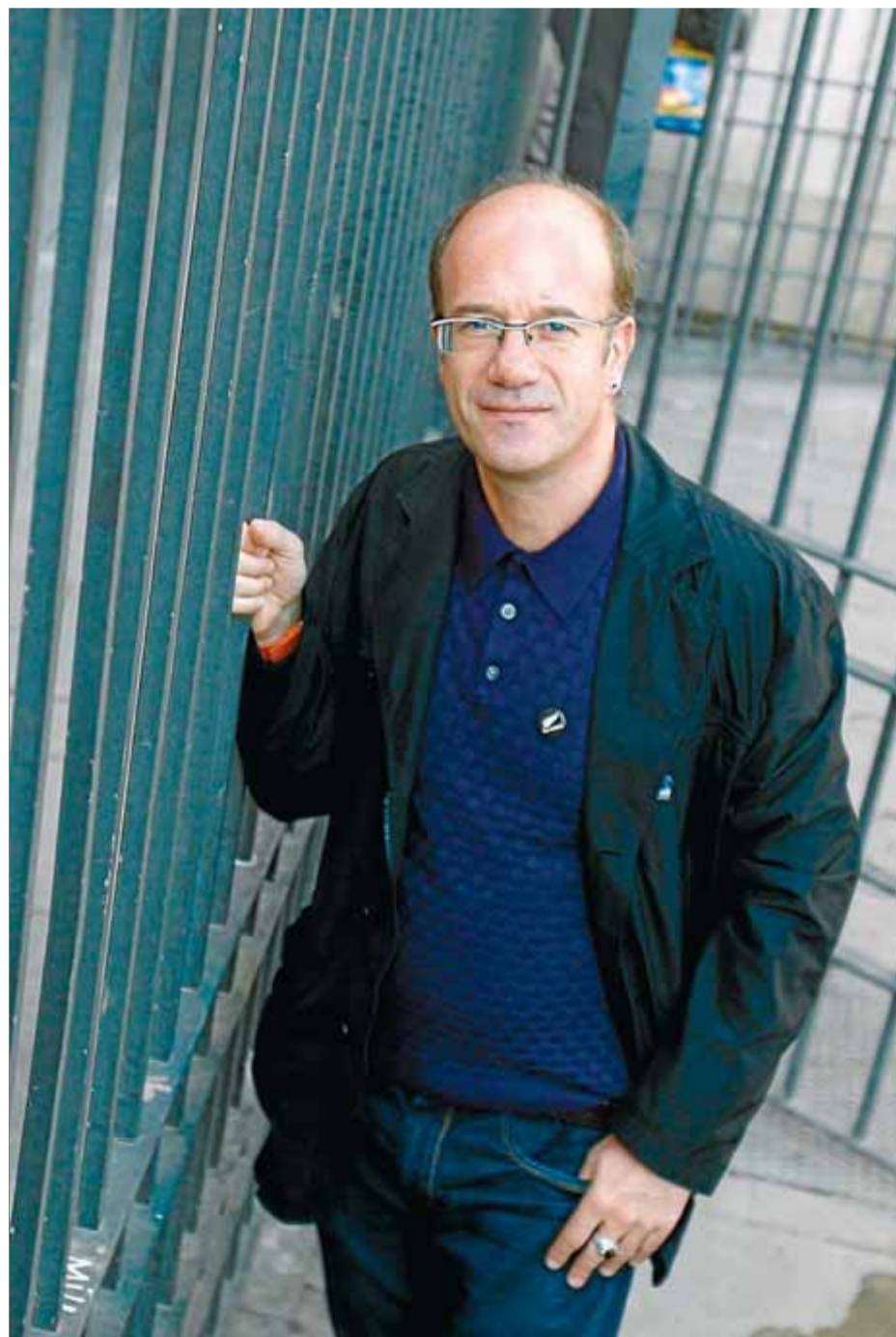
Aquest expert en mística sufí va publicar el 2008 *El sufisme* (Fragmenta), en què ens va endinsar en aquesta espiritualitat que beu del cor de l'islam però que s'eximeix de qualsevol submissió. Ara publica *Sufismo*, una revisió ampliada d'aquesta primera introducció.

Aquí el sufisme es coneix poc. Quan fa 25 anys vaig començar a interessar-m'hi era pràcticament desconegut al país tret, és clar, de l'àmbit acadèmic. Hem avançat i ara a les llibreries ja hi ha bones introduccions, textos originals traduïts directament de l'àrab o del persa, però sí, és veritat que és una realitat encara poc coneguda.

Quan es parla de sufí la gent ho identifica amb els dervixos. Sí, perquè crida l'atenció la imatge dels dervixos giradors, que són, de fet, una manifestació del sufisme...

Hi ha molts sufismes...? N'hi ha molts, però tots tenen en comú aquest batec interior, espiritual, aquesta set d'essencialitat, de voler anar més enllà de les formes religioses. El dels dervixos giradors, que jo estudio, és una manifestació més, però sens dubte atrau força per aquest expressió plàstica de dansar. La utilització de la música i la dansa és l'expressió artística d'un rerefons espiritual molt potent.

Quan parlem de sufisme aquí hem de fer referència al seu Institut d'Estudis Sufís. És cert que des del 1998 el nostre institut fa molta feina d'investigació i divulgació, també d'investigació i difusió del vessant més artístic. Per exemple, tenim un grup musical amb el qual intentem recrear el llegat dels dervixos giradors. Però no és l'única referència al sufisme.

Halil Bárcena acaba de publicar un altre llibre sobre el sufisme ■ ORIOL DURAN

Cada cop hi ha més escoles internacionals que arrelen al país i, segurament, hi ha persones lligades a aquesta expressió en l'àmbit de la immigració, sobretot del Senegal o de Mali i a la comunitat indopakistanesa.

A Catalunya hi ha practicants? Hi ha molts musulmans que practiquen el sufisme, però a

la vegada creix la gent del país que s'apropa al sufisme des d'un punt de vista no confessional, al marge de les creences religioses. Vénen atrets per dues coses: pel fons de saviesa que conté el sufisme i pel fons artístic, musical i poètic. Fa anys que impartim classes amb rigor acadèmic i tenim un públic minoritari però culte.

Què ensenyen als seus tallers i seminaris sufís?

El que estem investigant... En els darrers anys hem fet molt èmfasi en poetes com ara Rumi o Hal-lag, que a mi m'interessen molt. Els cursos estan adreçats a tothom, però és veritat que la gent que ens ve és cultivada, sobretot universitaris i altra gent amb formació.

Místic

Halil Bárcena (Renedo, Cantàbria, 1962) és islamòleg i especialista en mística sufí. Periodista i estudis de filologia àrab i persa, és director de l'Institut d'Estudis Sufís de Barcelona, on imparteix classes i tallers. Autor d'*El sufisme* i traductor de *Dî-wân*, de Hal-lag, el místic del segle X que és un dels sufís més importants de la història, acaba de publicar en castellà *Sufismo*, un llibre editat també per l'editorial Fragmenta en què aprofundeix encara més en aquesta espiritualitat. Amb el seu grup de música *Ushâq*, on ell toca el ney (flauta), han gravat el primer disc, que, si tot va bé, es posarà a la venda el dia 15.

El sufisme és una expressió de l'islam.

Hi ha moltes maneres de viure l'islam. Una és des del sufisme. Segurament sovint tenim imatges de persones i col·lectius, però mai hem conegut aquestes persones i col·lectius més enllà del que ens han dit d'ells.

Què aporta el sufisme?

Potser l'informalisme, anar més enllà de les formes. El sufisme és dedicació, passió i atreviment. Per a molts la religió és punt d'arribada, per al sufisme és punt de partida, una rampa de llançament. M'atreviria a dir que el sufisme és aprendre a viure a la intempèrie.

En la nostra societat, per a la gent menor de 35 anys el fet religiós és un continent perdut

És la part mística de l'islam?

Hem abusat del terme místic i potser algú es pot pensar que parlem d'alguna cosa que és fora del món. Però no, el sufisme té a veure amb la vida normal i amb el món.

La gent s'apropa a altres formes religioses i s'allunya del rigor de les religions oficials?

Una de les mutacions culturals més importants que vivim avui és el desplaçament de la religió de l'eix de la cultura, i ara mateix la realitat és que per a la gent menor de 35 anys el fet religiós és un continent perdut. Que majoritàriament s'hagi donat l'esquena a les religions tradicionals estructurades no vol dir que la gent hagi donat l'esquena a l'espiritualitat. ■